

FI lausuntopyyntö VV

1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Askolan kunta	Jouni Martikainen	jouni.martikainen@askola.fi	15.3.2017	Kunnanhallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

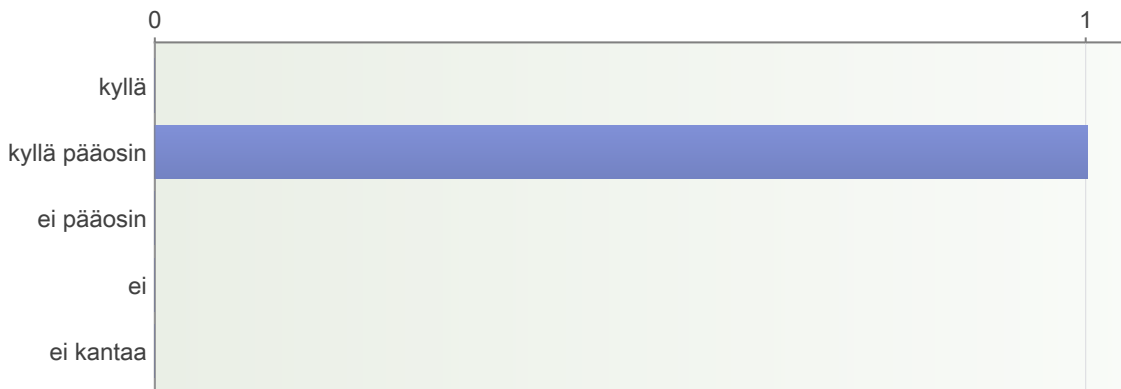
4. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Hallituksen esitysluonnoksen sisältämä laadulla kilpailu palveluntuottajien välillä ei välttämättä toteudu kaikkien maakuntien kohdalla yhdenvertaisesti, jos palveluntuottajia on maakunnassa rajoitetusti. Tällöin palvelujen saatavuus ja kansalaisten yhdenvertainen valinnan mahdollisuus ei välttämättä toteudu. Lisäksi asiakkaan on ymmärrettävä mitä hän valitsee ja oltava ylipäätään kykenevä tekemään valintoja.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapausmahdollisuuksien lisääminen tulee parantamaan asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia saamiinsa palveluihin.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

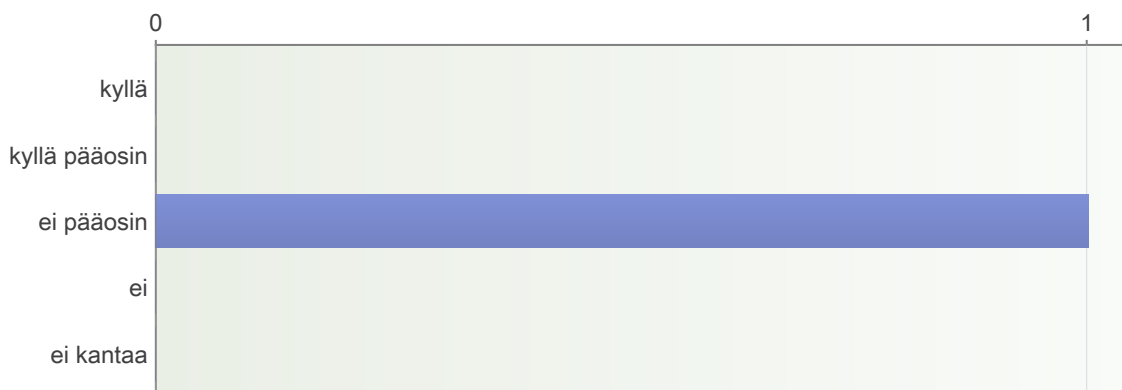
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunta määrittelee tietyt palveluntuottajat, jotka ottavat perustasolla asiakkaan vastaan. Sen lisäksi on määritelty erityispalveluja tuottavat palveluntarjoajat. Nämä määrittelyt ja asiakkaille määritetyt sitoutumisajat rajoittava asiakkaan valinnanvapautta mahdollisesti muuttuvissa palvelutarpeissa. Järjestelmä on sängen monimutkainen, ja omaan tilanteeseen sopivaan palveluun hakeutuminen edellyttää asiakkaan kykyä arvioida omaa tilannetta, palveluntarvetta, verrata sitä tarjolla oleviin palveluvaihtoehtoihin ja hakeutua palveluun.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

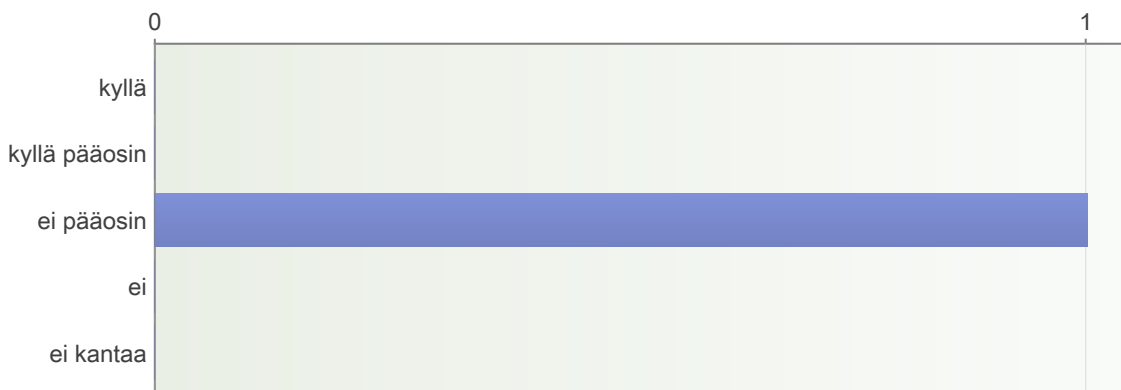
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Päällekkäiset ja monimuotoiset palvelut edellyttävät onnistuakseen suunnitelmallisuutta ja vahvaa monitoimijuutta, yhteistyötä. Asiakkaat käyttävät erilaisia palveluja, palveluseleitä ja ohjautuvat itsenäisesti. Asiakkaan tulisi itse olla aktiivinen toimija ja osattava koota kaikki tärkeät toimijat ympäriltään. Tämä on erittäin haasteellista yhteensovittamista.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

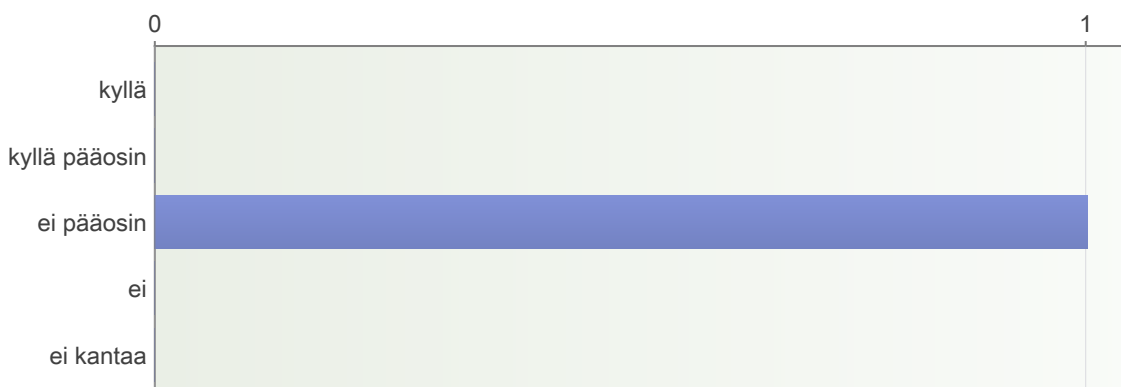
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Vuosikymmenien aikatarkastelulla asiaa on hankala ottaa kantaa, koska asiaan vaikuttaa moni muukin muuttuja, kuin tämä uudistus. Lyhyellä aikavälillä muutos aiheuttaa lisäkustannuksia muutoksen vaatimien valmisteluresurssivaatimusten yms. kautta.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittäväällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

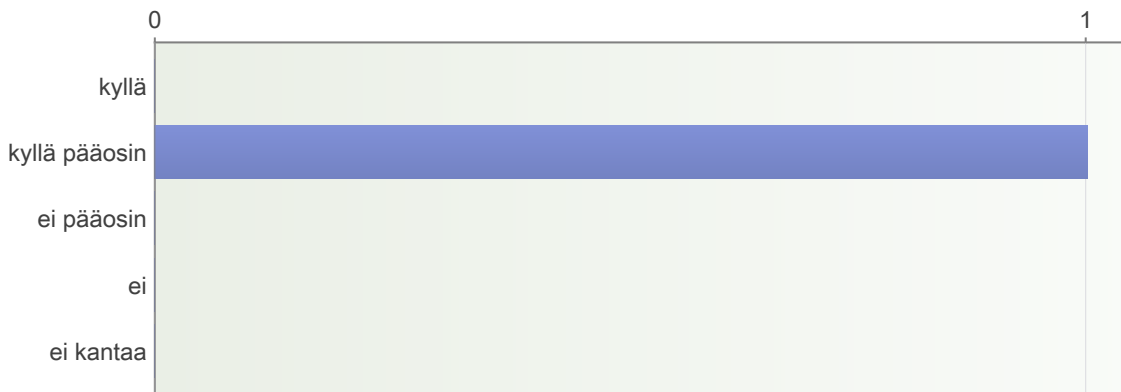
14. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Demokratia-ulottuvuus on tämän nimeomaisen valinnanvapausosion aineistossa hyvin kevyesti esillä, mutta sote/maakuntauudistuksessa yleisemmin lausunnonantajakunnan oman maakunnan, Uudenmaan, osalta on todettava, että maakunnan suuri koko etenkin yhtenä vaalipiirinä etäännyttää päätöksentekoa yksittäisestä alueen asukkaasta.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

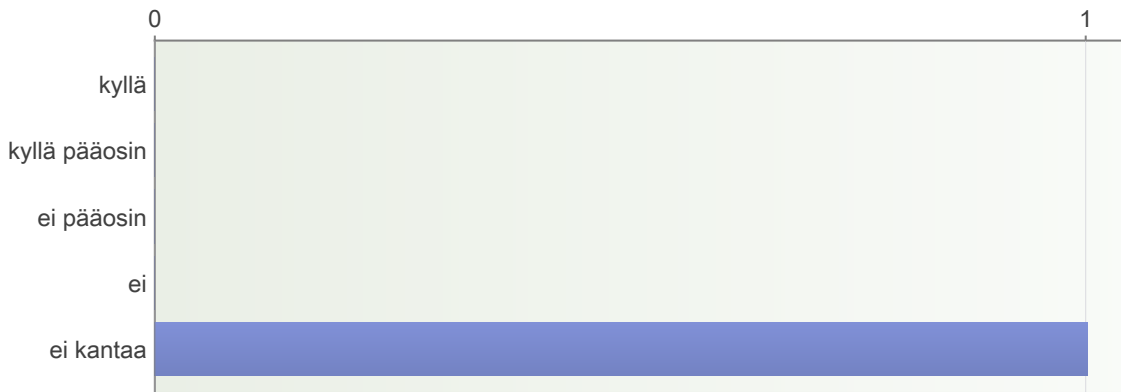
16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistus tuo painetta muuttaa käytäntöjä ja kokeilla uusia toimintatapoja, sekä hakea asiakastytyväisyyttä.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvueluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiöitettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Ei vastauksia.

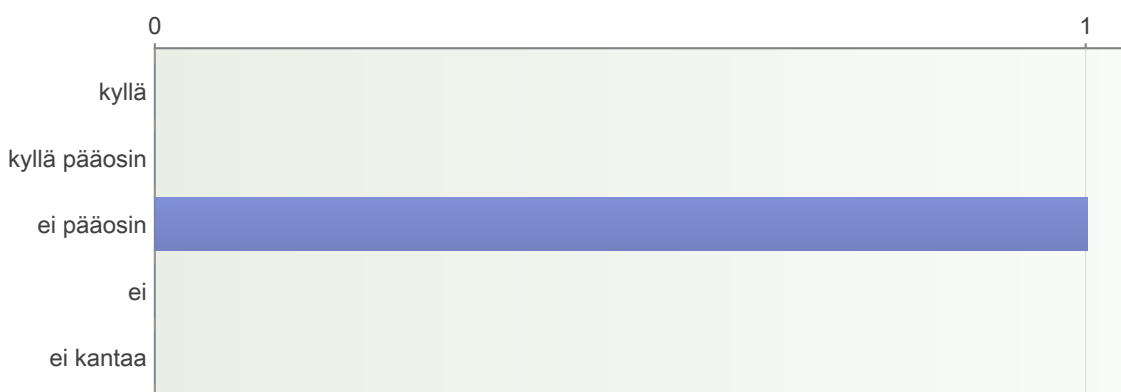
19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkuuden alkaessa ei aina voida tietää onko kyse perus- vai laajemman tason palveluntarpeesta. Näiden palvelujen erottaminen saattaa aiheuttaa päällekkäisiä toimintoja.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

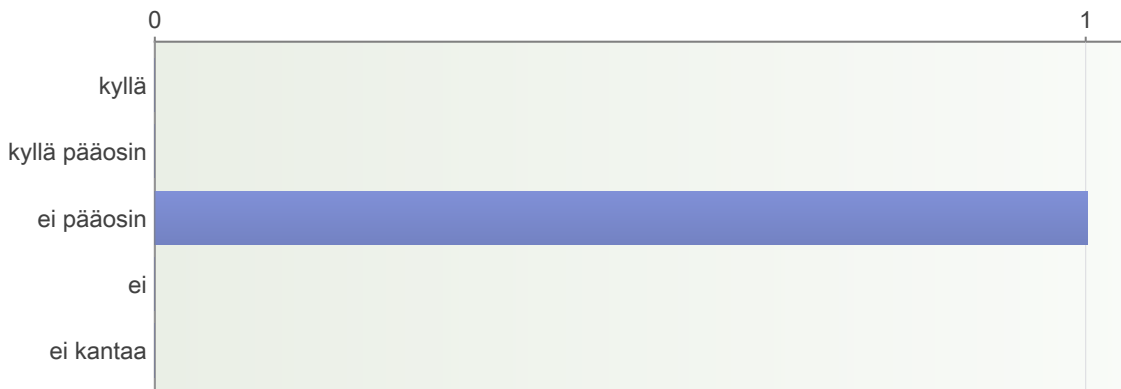
21. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelusetelin antaja voi määritellä palveluntuottajat, mutta mahdollisuus palveluntuottajien ohjaamiseen on heikko.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

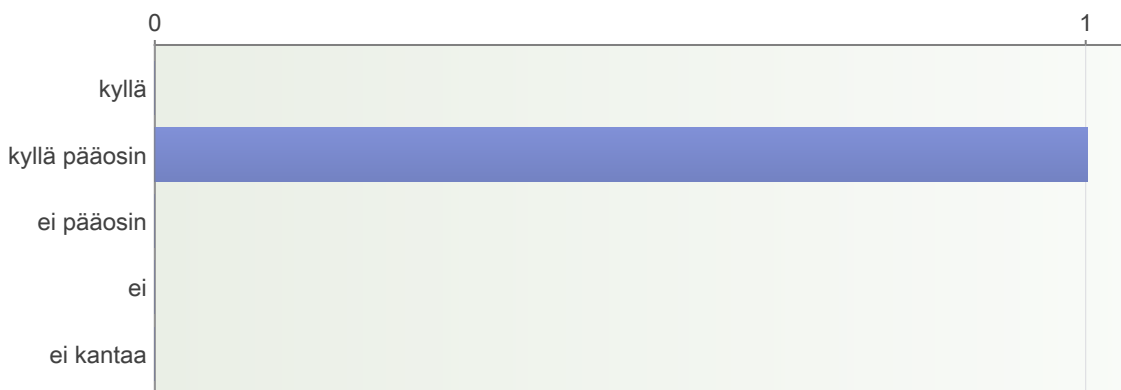
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelusetelin myötä markkinat todennäköisesti laajenevat ja palveluntuottajia tulee lisää. Palvelusetelin antajan mahdollisuudet palveluntuottajien ohjaamiseen ovat kuitenkin ohuet.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

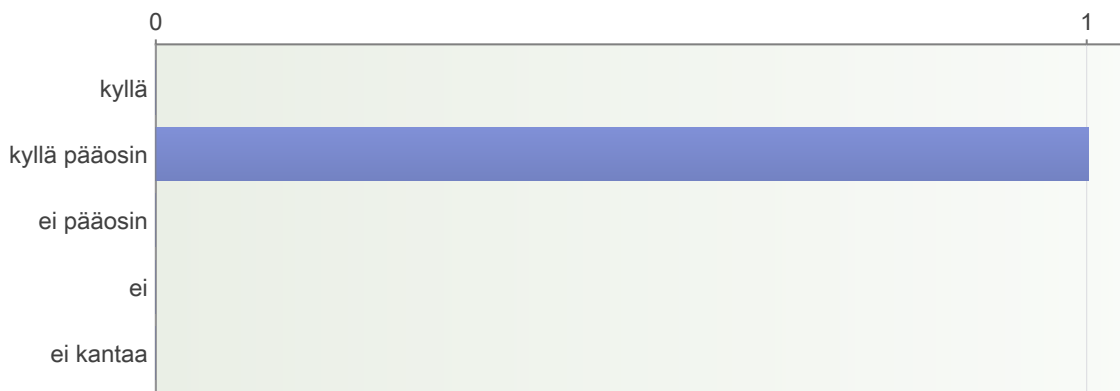
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakkaan on tunnettava järjestelmä ja tiedettävä riittävästi eri palvelutuottajista niiden laadusta ja valikoimasta. Asiakkaan on tiedettävä mitä hän tarvitsee voidakseen hakeutua oikeaan paikkaan saamaan oikeaa palvelua. Näiden edellytysten täytyessä asiakkaan mahdollisuudet ovat riittävät.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

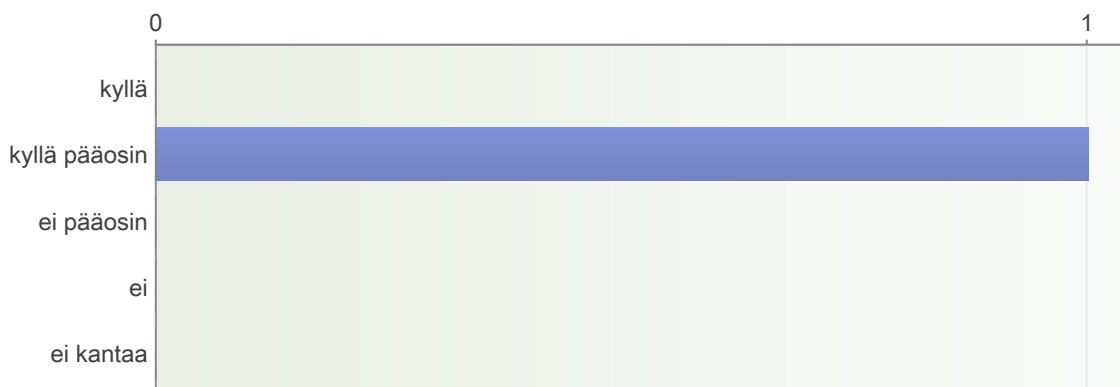
27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mikäli asiakas tietää mitä tarvitsee ja osaa vertailla palveluntuottajia.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

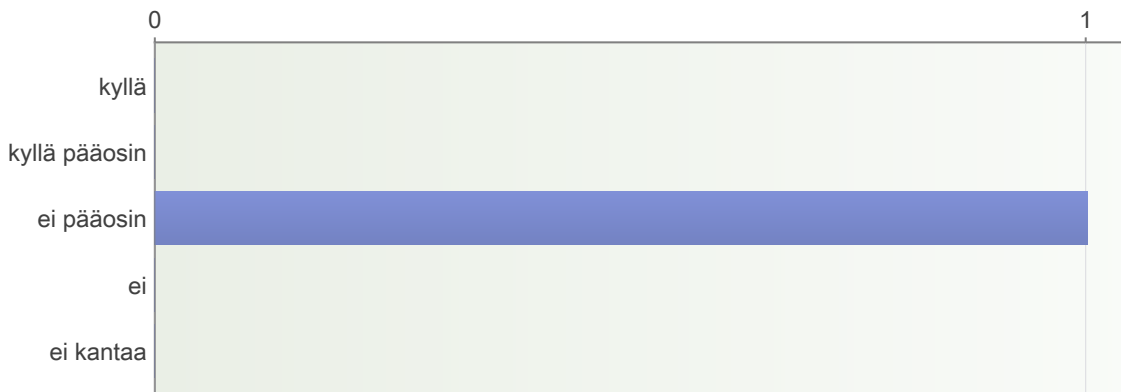
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Riittävästä tasosta huolehtiminen palveluntuottajien hyväksynnässä on olennaista tämän täyttymiseksi.

30. 10b. Turvaako asiakassetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämismvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

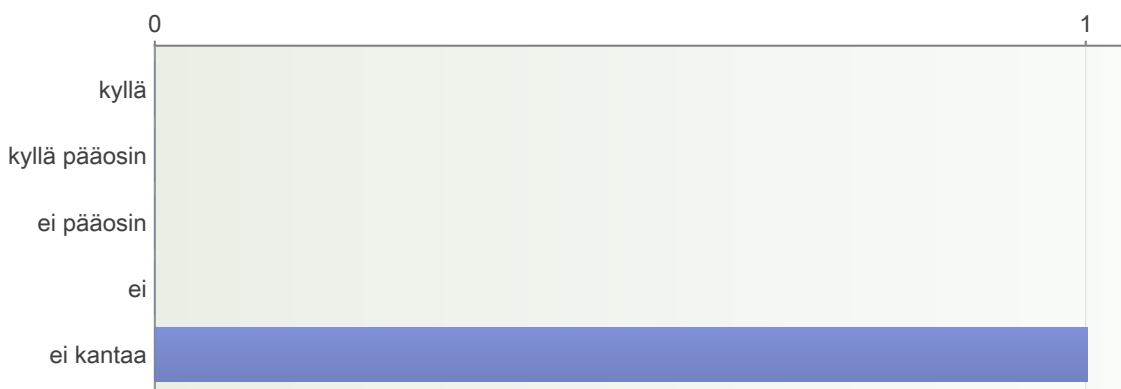
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mahdollisuudet palveluntuottajien ohjaamiseen ovat rajallisia.

32. 10c. Ovatko asiakassetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

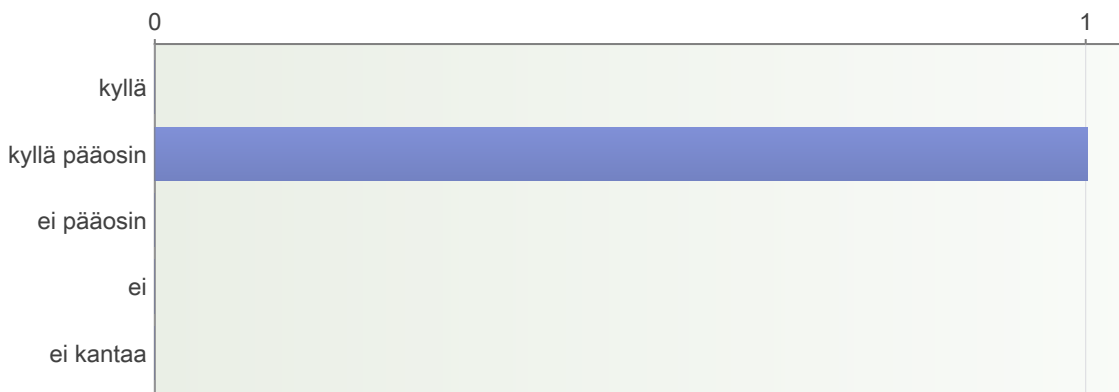

33. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakas voi valita henkilökohtaisen budjetin perusteella palvelujen sisällön ja palvelun tuottajat tai kieltäytyä hänelle tarjotusta henkilökohtaisesta budjetista. Asiakkaan on kuitenkin kyettävä itse arvioimaan itselleen sopivat palvelut.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

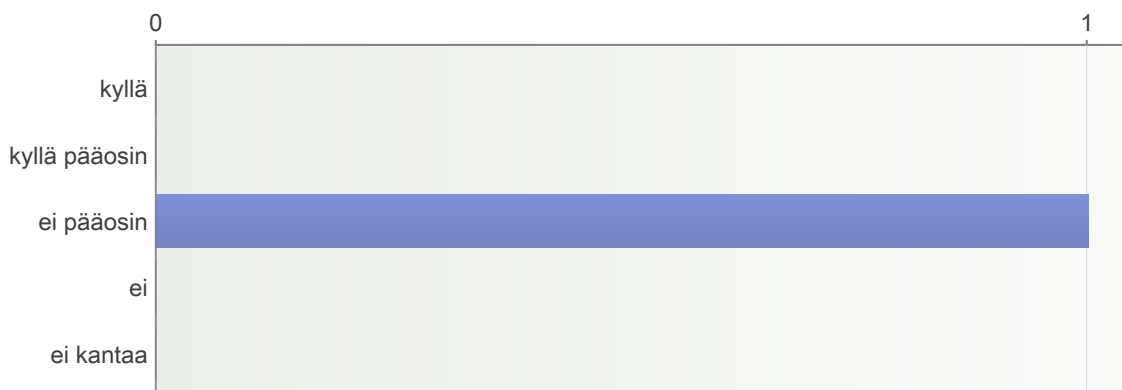
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tämän toiminnan järjestäminen tuottaa omat kustannuksensa. Mitkä ovat vaikutukset koko palvelun tuottamisen kustannuksiin?

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

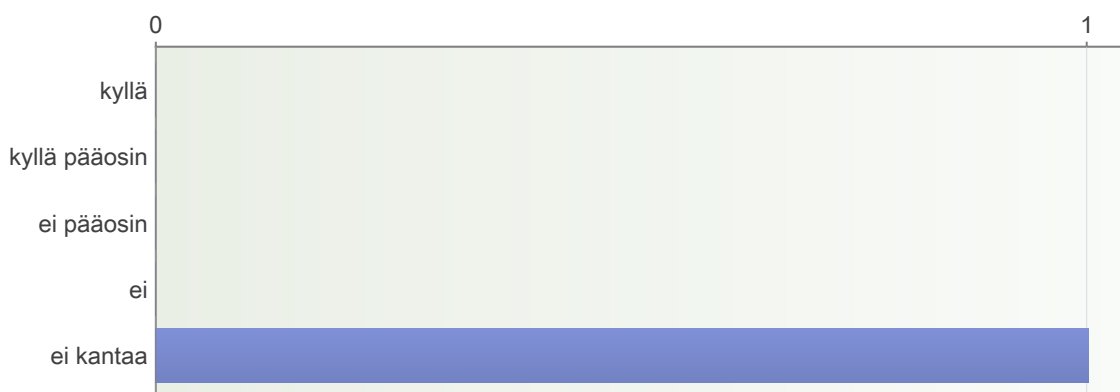
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalla tulee olla valtavat resurssit tarkastaa ja arvioida ja hankkia lisäselvityksiä palveluntuottajista, jotta hyväksytyt palveluntuottajat todellisesti olisivat samalla tavalla arvioituja.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

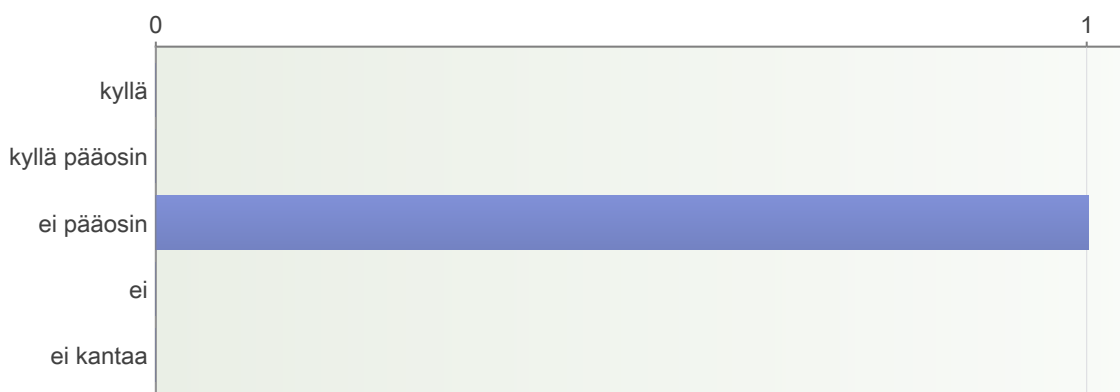

41. Vapaamuotoiset huomiot.

Ei vastauksia.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

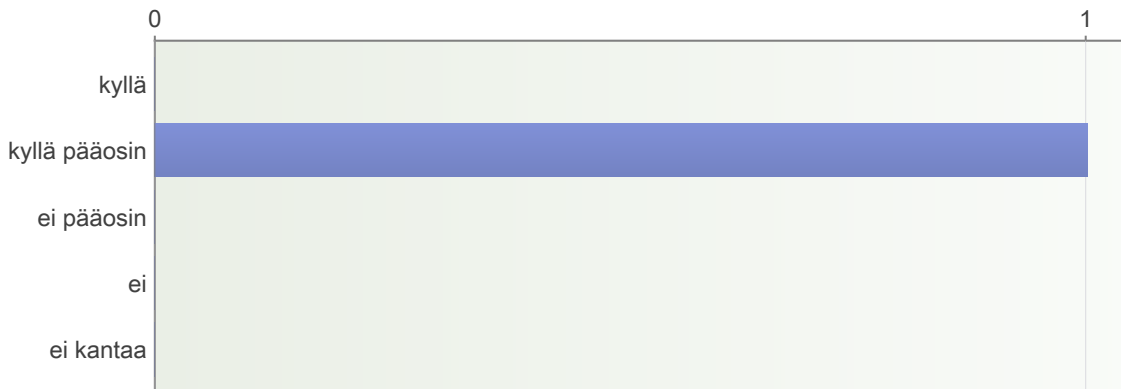
Vastaajien määrä: 1

- Velvoitteet ovat vaativia ja siten rajoittavat pienten toimijoiden ilmoittautumista palvelujen tuottajaksi.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

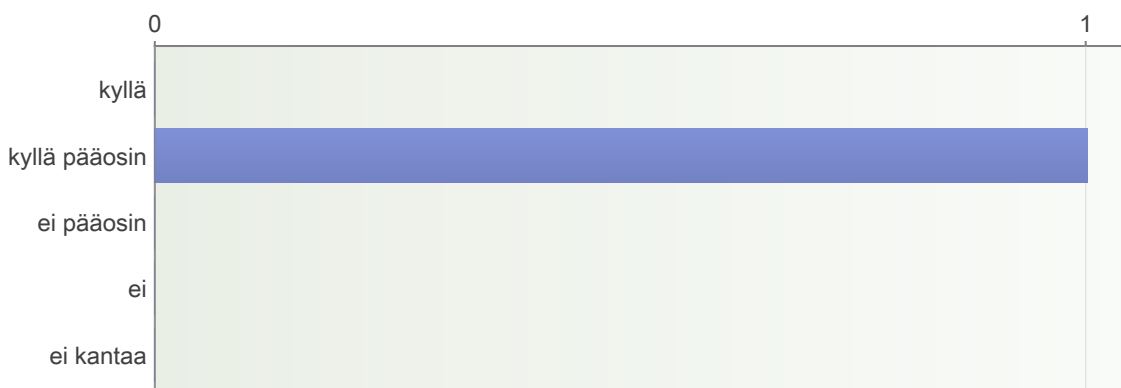
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Periaate on ehkä toimiva, mutta miten palveluntuottajat toimivat asiakkaiden kanssa, jotka käyttävät paljon palveluja? Kenelle nämä asiakkaat kelpaavat, jotka varmasti käyttävät koko osuutensa? Halutuimpia asiakkaita ovat ne, jotka eivät käytä koko kiinteää osuuttaan. Erityisen haluttuja ne, jotka todennäköisesti eivät käytä palvelua lainkaan.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

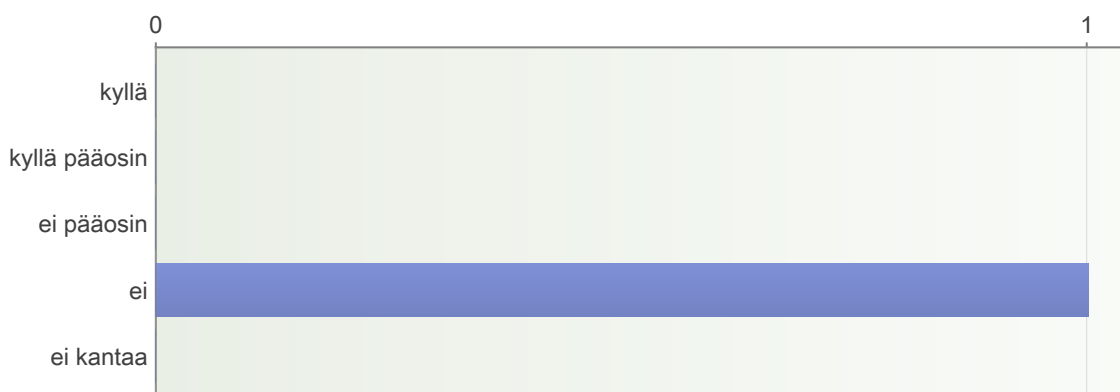
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksumallien käytännön toimivuuteen ja osuvuuteen liittyy merkittävää ennakoimattomuutta ja riskejä.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

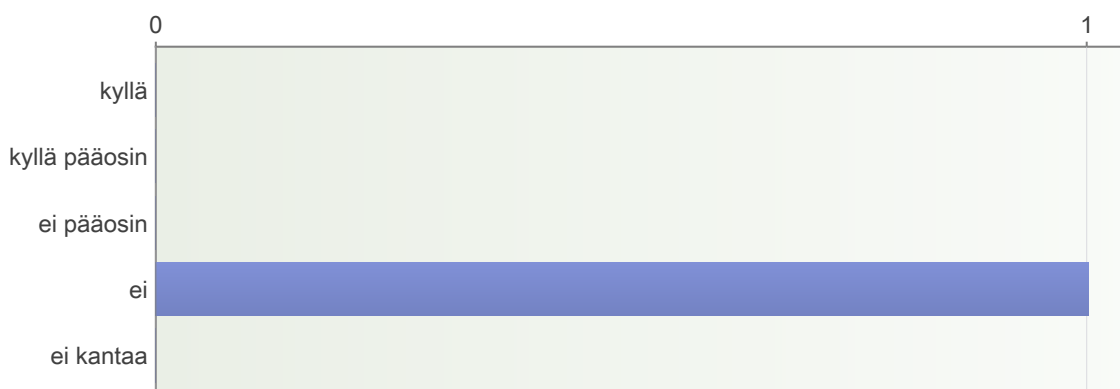
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Aikataulu on mahdoton. Ennen kuin laki tulee voimaan pitää olla tietoa ja paljon päätöksiä, kriteerit määriteltynä ym. Murros palveluissa on todennäköisesti voimakas.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

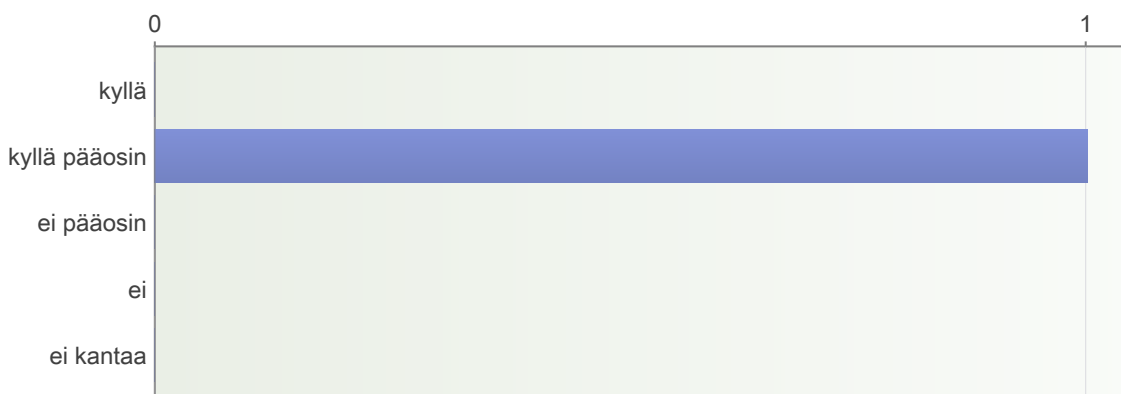
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lausunnonantajakunnan maakunnan, Uudenmaan, osalta muutoksen aikataulu ja laajuus ovat erittäin riskipitoisia.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

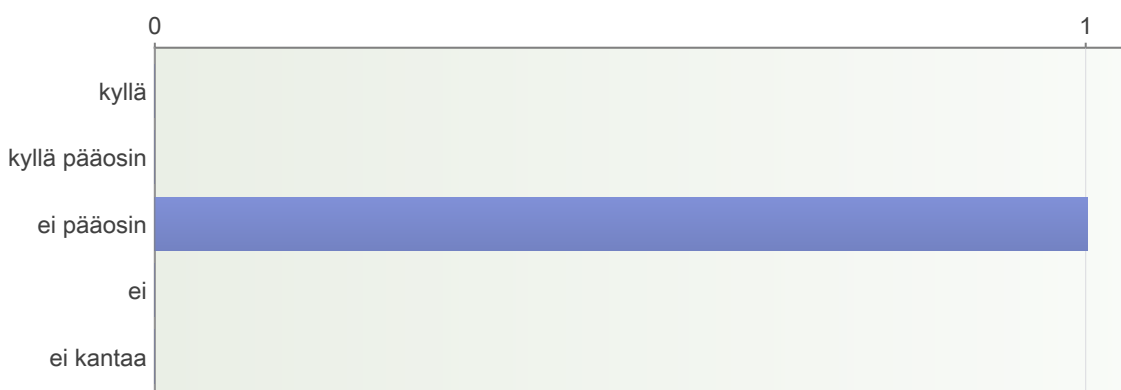
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauden luominen saanee todennäisesti aikaan merkittävää siirtymää yksityisen palvelutuotannon piiriin, ja siten se synnyttää ao. markkinoita.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Ei vastauksia.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Oletettavaa on, että suuret toimijat jatkavat pienten yritysten ostamista pois markkinoilta. Pienillä, ehkä paikallisilla toimijoilla lienee vaikeuksia selvitä kilpailussa suurten yritysten kanssa.

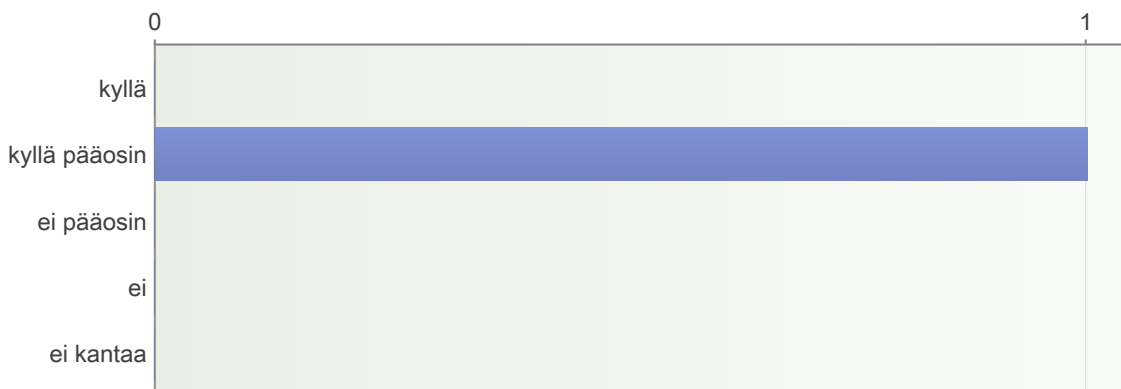
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Valinnan mahdollisuus riippuu tarjonnan laajuudesta ja alueellisista eroista. Kilpailu varmasti edistää laatua. Valinnat tapahtuvat tunteella, markkinoinnin vaikutuksesta, kokemuksista ym. Tieto palvelun sisällöstä ja laadusta tulisi varmistaa kriteeristön tai mittariston avulla. Vertailun tulisi olla mahdollista.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

59. Vapaamuotoiset huomiot.

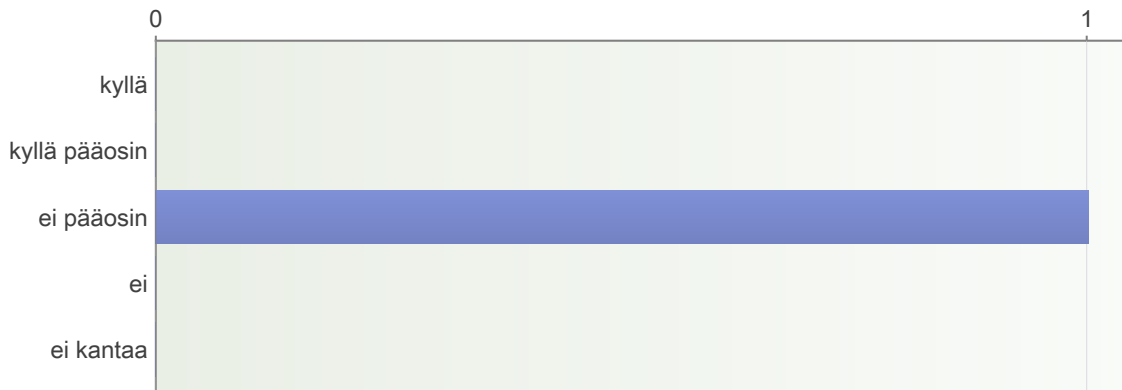
Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapaus lisääntyy, mutta myös kustannukset, jos asiakas saa valita ja hammaslääkəriin pääsy helpottuu.

Toisaalta suun terveydenhuolto vaikuttaa moneen muuhun asiaan henkilön terveydenhuollossa.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tässä vaiheessa asiaa on vaikea arvioida tarkemmin, mutta se ei ole riittävää muutoksen suuruus huomioiden.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Julkisen organisaation yhtiöittämisvelvoite on valtava muutos. Samoin toimiminen samalla kentällä yksityisten palveluntuottajien kanssa, joilla on markkinointi ja myynti itsestään selvänä osana toimintaa. Julkinen sektori tulee takamatkalta ja häviää vaikka tuottaakin laadukkaita palveluja. Demokratia ja vaikutusmahdollisuudet yksilön kannalta tarkasteluna kaventuvat oleellisesti, kun päätöksenteko skaalautuu kunnanvaltuustosta maakuntavaltuustoon

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Myös tässä esityksessä keskitytään terveydenhuoltoon. Sosiaalihuollon asiat eivät tule esiin. Hyvin voiva, itsestään huolta pitävä kansalainen saa uudistuksen myötä itselleen palvelut. Suuri huoli on sosiaalihuollon moniongelmaisesta, sairastavasta asiakkaasta, jonka kyky huolehtia itsestään on hyvin heikko ja mahdollisuus valita on olematon. Nämä asiakkaat käyttävät 80% sote-menoista ja nyt näihin asiakkaisiin ei kiinnitetä huomioita koko sote-keskustelussa.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Ei vastauksia.